

बजार अवलोकन ५९

कार्तिक, २०७०[†]

मुख्य बुँदाहरु

निम्न संस्थाहरुद्वारा संयुक्त रूपमा प्रकाशित :

विश्व खाद्य कार्यक्रम – खाद्य सुरक्षा अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली कृषि विकास मन्त्रालय, कृषि विभाग, कृषि व्यवसाय प्रवर्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ/कृषि उद्यम केन्द्र

उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च

- २०७० कार्तिक महिनामा देशभरका बजारहरुमा अनुगमन गरिएका प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले मासिक रूपमा बढदो प्रवृत्ति देखाए तथापि मोटा चामलको मूल्यमा भने मौसमी रूपमा कमी आयो । हिउँदै सडक तथा बाटोधाटोहरुको पहुँचमा बढिहुनाका साथै यातायात सेवाहरु सुचारु रूपमा सञ्चालन भएका हुनाले खाद्य तथा गैह खाद्य बस्तुहरुको आपूर्तिको अवस्था सामान्य रहेको छ ।
- समग्र स्फीतिदर १० प्रतिशत कायम रहेको छ । खाद्य तथा पेय पदार्थको स्फीतिदर उच्चस्तरमा (१३.५ प्रतिशत) रहनुका साथै अन्य खाद्य बस्तुहरुको स्फीतिदर पनि उच्चस्तरमा छन्: तरकारी (३५.३ प्रतिशत), मासु र माछा (२२.३ प्रतिशत), फलफुल (१५.३ प्रतिशत), र अन्हारु (१२.६ प्रतिशत) ।

राष्ट्रिय रूपमा बजारको अवस्था

मूल्य

२०७० कार्तिक महिनामा देशभर अनुगमन गरिएका प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले मिश्रित प्रवृत्ति देखाए । मासिक रूपमा प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले बढदो प्रवृत्ति देखाएः गहुँको पिठो, रातो आलु र कुखुराको मासुको मूल्य क्रमशः ३.०, ८.२ र १२.४ प्रतिशतका दरले बढिभयो भने मास र मुसुरोको मूल्य क्रमशः १.४ र ०.६ प्रतिशतका दरले बढिभयो । हालै बाली भिन्नाइको हुनाले आपूर्तिमा बढिभई मोटा चामलको मूल्य २.० प्रतिशतले घट्यो । तीन महिना अगाडीको तुलनामा मोटा चामल, गहुँको पिठो, रातो आलु, र कुखुराको मासुको मूल्यले बढदो प्रवृत्ति देखाएः भने दालहरु र खानेतेलहरुको मूल्यले घट्दो प्रवृत्ति देखाए । यद्यपि, गत वर्ष यही समयको तुलनामा प्राय खाद्य बस्तुहरुले (खानेतेल बाहेक) बढदो प्रवृत्ति देखाए ।

क्षेत्रीय बजारहरुले राष्ट्रिय स्तर संग मिल्दोजुल्दो प्रवृत्ति देखाए जस अन्तर्गत गहुँको पिठो र मुसुरोको मूल्यले बढदो प्रवृत्ति देखाए र मोटा चामलको मूल्यले घट्दो प्रवृत्ति देखायो ।

उच्चो वाणिज्य महासंघ/कृषि उद्यम केन्द्र द्वारा विर्तमोड, काठमाडौं, बुटवल, सुखेत र धनगढीका पाँच ठूला बजारहरुमा अनुगमन गरिएका थोक मूल्यहरुले खुद्रा मूल्य प्रवृत्ति संग मिल्दोजुल्दो प्रवृत्ति देखाए । कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजारमा ताजा तरकारीको थोक मूल्यहरुले मौसमी रूपमा हुने उच्च उत्तारचढाव देखाएः जस्तै गोलमेडा, बन्दा, काउली, भेन्टा र तीतेकरेला जस्ता तरकारीहरुको आपूर्तिमा कमी आउनाले मूल्य बढिभयो भने सुकेको प्याज, मुला, फर्सी, र गांजर जस्ता तरकारीहरुको आपूर्ति बहनाले मूल्य घट्यो ।

नेपाल राष्ट्र बैंक द्वारा २०७० कार्तिकमा प्रकाशित समग्र उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (CPI) मासिक रूपमा १.३ प्रतिशतले बढिभई भई १९८.५ भयो । वर्षिक रूपमा CPI को स्फीतिदर १०.० प्रतिशत भएको पाइयो । खाद्य तथा पेय पदार्थको CPI मासिक रूपमा २.६ प्रतिशत र वार्षिक रूपमा १३.५ प्रतिशतका दरले बढिभई २४२.५ भयो; अन्य विभिन्न खाद्य बस्तुहरुको CPI ले पनि वार्षिक रूपमा उच्चस्तरमा बढदो प्रवृत्ति देखाएः तरकारी (३५.३ प्रतिशत), मासु र माछा (२२.३ प्रतिशत), फलफुल (१५.३ प्रतिशत), अन्हारु (१२.६ प्रतिशत), र मरमसलाहरु (११.५ प्रतिशत) । गैह खाद्य बस्तुहरु र सेवा सम्बन्धित CPI मासिक रूपमा ०.१ प्रतिशत र वार्षिक रूपमा ६.९ प्रतिशतले बढिभई १६६.७ प्रतिशत भयो ।

आपूर्ति

यातायात सेवाहरु सुचारु रूपमा सञ्चालन भएको हुनाले देशभर आपूर्ति अवस्था सामान्य रहेको छ । विश्व खाद्य कार्यक्रमका जिल्ला तथा कलस्टर संयोजकहरुका अनुसार, पहाडी तथा हिमाली खाद्यान्न आपूर्ति पर्याप्त मात्रामा बढिभएको छ । यसका साथै बाजुराको जिल्ला सदरमुकाम मार्तडी देखि पाण्डुमेन (कोल्टी जाने मार्गमा) सम्म विस्तार गरिएको २८ किलोमिटर हिउँदै सडकले बाजुराका (साथै नेपालकै) अति खाद्य असुरक्षित स्थानहरुमा खाद्यान्न आपूर्तिमा सहयोग पुऱ्याएको छ ।

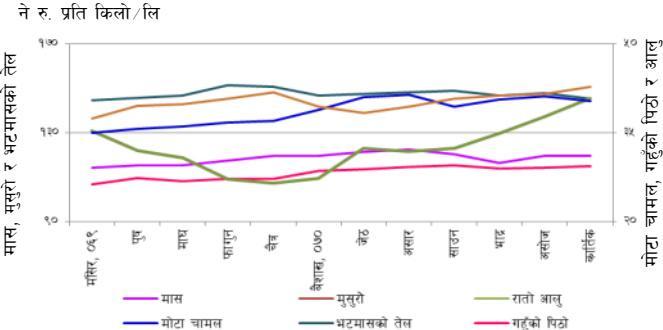
पूर्वानुमान

प्राय अन्नहरुको उत्पादन रिक्त हुने समय सुरु भएको हुनाले आउँदो महिनामा प्राय खाद्य बस्तुहरुको मूल्य स्थिर रहने वा बढिहुने अनुमान छ । अमेरिकी डलरको तुलनामा नेपाली रूपैयाको अवमूल्यनले आयातीत बस्तुहरुको उच्च मूल्य कायमै रहेने अनुमान छ ।

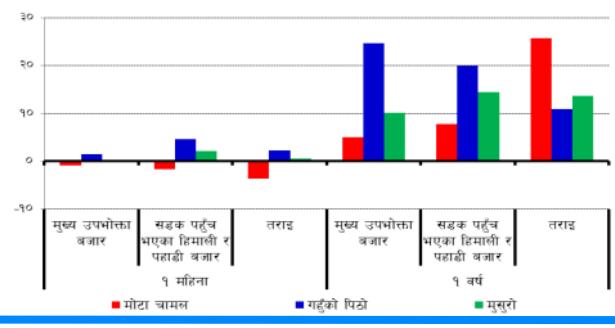
२०६९/७० को समग्र वर्ष बाली उत्पादन गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष अझ राम्रो हुने अनुमान छ । यसले आ. व. २०७०/७१ को राष्ट्रिय खाद्यान्न वासलात सुधारमा सहयोग पुऱ्याउने छ ।

मुख्य बस्तुहरुको मूल्यमा भएको अत्यधिक परिवर्तन			
बस्तुहरु	मूल्य ने रु/किलो/लि	१ महिनाको परिवर्तन (%)	अवलोकन
गोलमेडा, बन्दा, भेन्टा, घूँसीमा र तीतेकरेला	विभिन्न	> १०	मौसमी रूपमा उत्पादन रिक्त हुने समय सुरु भएको हुनाले आपूर्तिमा कमी ।
फर्सी, गाँजर, सुन्ताला, स्याउ, मुला र काङ्को	विभिन्न	>-९	बाली भिन्नाउने समय भएको हुनाले आपूर्तिमा बढि ।

ने रु. प्रति किलो/लि

मूल्य परिवर्तन प्रतिशतमा ** (१ महिना र १ वर्ष)

+ मूल्यहरु २०७० कार्तिक महिनाको मूल्य संग सम्बन्धित छन् ।

* मूल्यहरु यस प्रतिवेदनको पछाडी पट्टी दिईएको बजारहरुबाट लिइएको हो । तर सडक नपुणेका हिमाली तथा पहाडी बजारहरु यसमा समावेश छैनन् ।

** मूल्य परिवर्तन यस प्रतिवेदनमा भएका सम्पूर्ण बजारहरुसंग सम्बन्धित छन् ।

बजार अवलोकन-५९

मुख्य खाद्य बस्तुहरुको खुदा मूल्य- कार्तिक, २०७०

बजार	मूल्य खाद्य बस्तुहरु	हालको मूल्य (नेव/के जि नेव/लि)	मूल्यमा परिवर्तन (%) *						
			१ महिना	३ महिना	१ वर्ष	औसत परिवर्तन	१म	३म	१वर्ष
मूल्य उपभोक्ता बजार									
काठमाडौं	मोटा चामल	४२.०	५.०	१०.५	१६.७	►	▲	▲	▲
	गहुङ्को पिठो	४२.०	७.५	७.५	२८.५	▲	►	▲	▲
	भटमासको तेल	१४२.०	०.०	०.०	-१.४	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३०.०	३९.३	८५.७	५६.०	▲	▲	▲	▲
	तोरीको तेल	१६७.०	०.०	-४.६	-१३.५	►	►	►	►
	मास	११७.०	०.०	३.५	३.५	►	►	►	►
	मुसुरो	१०७.०	०.०	३.९	३.९	►	►	►	►
पोखरा	आलू	५७.०	३९.०	५४.१	२३.९	▲	▲	▲	▲
	मोटा चामल	४२.०	-६.७	-६.७	-६.७	▼	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	४२.०	-४.४	-२.३	२२.९	►	►	▲	▲
	भटमासको तेल	१४२.०	-६.५	-१.४	-४.७	▼	►	►	►
	कुखुराको मासु	३०.०	७.१	-३.२	७.१	▲	►	►	►
	तोरीको तेल	१६५.०	२.८	२.८	०.०	►	►	►	►
	मास	१२३.०	-१.६	-१.६	२.५	►	►	►	►
क्षेत्रीय तराई बजार	मुसुरो	११३.०	०.०	-१.७	१६.५	►	►	▲	▲
	आलू	२८.०	-२०.०	-२०.०	-४४.०	▼	▼	▼	▼
	मोटा चामल	४२.०	५.०	३५.५	४०.०	►	▲	▲	▲
	गहुङ्को पिठो	४०.०	१४.३	८.१	३३.३	▲	►	►	►
	भटमासको तेल	१४०.०	०.०	-९.७	०.०	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३०.०	९.१	३०.४	५०.०	▲	▲	▲	▲
	तोरीको तेल	१७५.०	२.९	-७.९	-२.८	►	►	►	►
विराटनगर	मास	११०.०	२.८	-४.३	१०.०	►	►	►	►
	मुसुरो	११५.०	७.५	-४.२	१५.०	►	►	►	►
	आलू	३५.०	०.०	१.४	-१६.०	►	►	▼	▼
	मोटा चामल	४२.०	५.०	१६.७	२७.३	►	▲	▲	▲
	गहुङ्को पिठो	३६.०	२.९	-१०.०	-५.३	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१४५.०	-५.२	-६.५	-३.३	▼	►	►	►
	कुखुराको मासु	३०.०	२०.०	२५.०	१५.४	▲	▲	▲	▲
नेपाल नगर	तोरीको तेल	१७०.०	-५.६	-५.६	-५.६	▼	►	►	►
	मास	१००.०	०.०	-२.०	०.०	►	►	►	►
	मुसुरो	१०८.०	-४.४	-१.८	-१.८	►	►	►	►
	आलू	६०.०	१००.०	१३०.८	५०.०	►	▲	▲	▲
	मोटा चामल	३५.०	-१०.३	-२.८	१६.७	▼	►	▲	▲
	गहुङ्को पिठो	३५.०	०.०	०.०	१६.७	►	►	▲	▲
	भटमासको तेल	१३५.०	०.०	०.०	१७.४	►	►	▲	▲
धनगढी	कुखुराको मासु	३५.०	४०.०	४८.९	७५.०	▲	▲	▲	▲
	तोरीको तेल	१६५.०	-२.९	-१७.५	-८.३	►	►	►	►
	मास	१२०.०	-४.०	०.०	७.४	►	►	▲	▲
	मुसुरो	१०५.०	०.०	०.०	५०.०	►	►	▲	▲
	आलू	२५.०	-३२.४	०.०	०.०	▼	►	►	►
	मोटा चामल	३५.०	-१२.५	-१०.३	४.८	▼	▼	►	►
	गहुङ्को पिठो	३३.०	-५.७	-२.९	१.२	▼	►	►	►
धनकुटा	भटमासको तेल	१४०.०	०.०	०.०	१०.२	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३०४.०	१.३	१.३	२१.६	►	►	▲	▲
	तोरीको तेल	१७०.०	०.०	३.७	१.२	►	►	►	►
	मास	१३०.०	४.०	६.६	-१.५	►	►	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►
	आलू	४०.०	५.३	५.३	६०.०	►	▲	▲	▲

▲ सामान्य मूल्य परिवर्तन भन्दा मूल्य बढेको

► सामान्य मूल्य परिवर्तन

▼ सामान्य मूल्य परिवर्तन भन्दा मूल्य घटेको

यदि मूल्य परिवर्तन १ महिनामा ५ % सम्म, ३ महिनामा १० % सम्म अथवा १ वर्षमा १५ % सम्म भएमा त्वयस्ताइ सामान्य मानिने छ ।

* यो नेपाल खाद्य संस्थान द्वारा वितरीत चामल हो किनभने त्यहाँ अन्य खाद्य संचारी उपलब्ध छैन ।

बजार	मूल्य खाद्य बस्तुहरु	हालको मूल्य (नेव/के जि नेव/लि)	मूल्यमा परिवर्तन (%) *						औसत परिवर्तन	
			१ महिना	३ महिना	१ वर्ष	१म	३म	१वर्ष		
काठमाडौं बजारहरु										
काठमाडौं	मोटा चामल	३५.०	-५.४	०.०	४०.०	▼	►	►	▲	▲
	गहुङ्को पिठो	३८.०	०.०	८.६	८.६	►	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१४०.०	७.७	७.७	-६.७	▲	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३५.०	१६.१	३०.०	२५.०	▲	▲	▲	▲	▲
	तोरीको तेल	१६०.०	०.०	०.०	-१५.८	►	►	►	►	►
	मास	१०८.०	२.९	-६.१	-६.१	►	►	►	►	►
	मुसुरो	१००.०	०.०	०.०	५.३	►	►	►	►	►
पोखरा	आ	३५.०	१६.७	४०.०	५०.१	▲	▲	▲	▲	▲
	मोटा चामल	४५.०	२.३	१८.४	३६.४	►	►	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	५०.०	०.०	५१.५	४२.९	►	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१५०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३५.०	७.७	४५.८	२५.०	▲	▲	▲	▲	▲
	मास	१२५.०	०.०	४.२	४.२	►	►	►	►	►
	मुसुरो	१२०.०	०.०	४.२	४.२	►	►	►	►	►
विराटनगर	आलू	५०.०	१९.०	४०.०	५०.१	▲	▲	▲	▲	▲
	मोटा चामल	४५.०	२.३	१८.४	३६.४	►	►	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	५०.०	०.०	५१.५	४२.९	►	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१५०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३५.०	७.७	४५.८	२५.०	▲	▲	▲	▲	▲
	मास	१२५.०	०.०	४.२	४.२	►	►	►	►	►
	मुसुरो	१२०.०	०.०	४.२	४.२	►	►	►	►	►
काठमाडौं साफेक्वेटर	आलू	५०.०	१९.०	४०.०	५०.१	▲	▲	▲	▲	▲
	मोटा चामल	४०.०	२.३	१८.४	३६.४	►	►	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	४०.०	०.०	४१.५	३२.९	►	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१६०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►	►
	कुखुराको मासु	३०.०	७.७	४५.८	२५.०	▲	▲	▲	▲	▲
	मास	१३५.०	०.०	४.२	४.२	►	►	►	►	►
	मुसुरो	१३०.०	०.०	४.२	४.२	►	►	►	►	►
नेपाल नगर	आलू	३०.०	४.३	४०.०	५०.१	▲	▲	▲	▲	▲
	मोटा चामल	३५.०	-१२.५	-१०.३	४.८	▼	▼	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	३३.०	-५.७	-२.९	१.२	▼	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१३५.०	०.०	०.०	१०.२	►	►	▲	▲	▲
	कुखुराको मासु	३०४.०	१.३	१.३	२१.६	►	►	▲	▲	▲
	तोरीको तेल	१७०.०	०.०	३.७	१.२	►	►	►	►	►
	मास	१२०.०	४.०	६.६	-१.५	►	►	►	►	►
धनगढी	मुसुरो	११०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►	►
	आलू	४०.०	५.३	५.३	६०.०	►	▲	▲	▲	▲
	मोटा चामल	३५.०	-१२.५	-१०.३	४.८	▼	▼	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	३३.०	-५.७	-२.९	१.२	▼	►	►	►	►
	भटमासको तेल	१३५.०	०.०	०.०	१०.२	►	►	▲	▲	▲
	कुखुराको मासु	३०४.०	१.३	१.३	२१.६	►	►	▲	▲	▲
	तोरीको तेल	१७०.०	०.०	३						